

Αρείου Πάγου 1591/2010 (Β2, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)
Πηγή: <http://www.areiospagos.gr/>

Περίληψη:

Εργατικές διαφορές. Απόλυση εργαζομένης λόγω απόκτησης τέκνου. Καταχρηστική απόλυση. Λόγος αναίρεσης για έλλειψη νόμιμης βάσης (ασαφείς και αντιφατικές αιτιολογίες). Απορρίπτεται κατά πλειοψηφία. Λόγοι αναίρεσης για ανεπαρκή και ενδοιαστική αιτιολογία. Απορρίπτονται ως अपαράδεκτοι γιατί η παροχή ότι η απόλυση της εργαζομένης για λόγους οικονομοτεχνικούς συνιστά άρνηση της αγωγής περί καταχρηστικής καταγγελίας της σύμβασης εργασίας της και ως εκ τούτου δεν συνιστά ουσιώδες ζήτημα. Λόγος αναίρεσης για το ότι η προσβαλλομένη απόφαση παρά το νόμο έλαβε υπόψη μη προταθείσα αγωγική βάση. Απορρίπτεται ως αβάσιμος. Λόγος αναίρεσης για παραβίαση των διδαγμάτων κοινής πείρας. Απορρίπτεται ως απαράδεκτος καθόσον η επικαλούμενη παραβίαση δεν αφορά ερμηνεία κανόνων δικαίου αλλά την εκτίμηση των αποδείξεων, που είναι αναιρετικά ανέλεγκτη.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Β2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Μίμη Γραμματικού- δη, Αντιπρόεδρο Αρείου Πάγου, Αντώνιο Αθηναίο, Σαράντη Δρινέα, Χριστόφορο Κοσμίδη και Νικόλαο Τρούσα, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 28 Σεπτεμβρίου 2010, με την παρουσία και της γραμματέως Μαρίας Νίκου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσείοντος: Χ, ιατρού μικροβιο-λόγου, κατοίκου ..., ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Παναγιώτη Σκοτινιώτη, με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ., ο οποίος δεν κατέθεσε προτάσεις.

Της αναιρεσίβλητης: Ψ, συζ. Ν, βοηθού μικροβιολόγου - παρασκευάστριας, η οποία εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της Αναστασία Νταρανάνη.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 31-10-2005 αγωγή της ήδη αναιρεσίβλητης, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Βόλου.

Εκδόθηκε η 114/2006 απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου και η 788/2008 του Εφετείου Λάρισας. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσείων με την από 11-6-2009 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο εισηγητής Αρεοπαγίτης, Αντώνιος Αθηναίος ανέγνωσε την από 16-9-2010 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την παραδοχή του τρίτου λόγου της αίτησης αναίρεσης και κατά το δεύτερο μέρος του, ως βάσιμου και την απόρριψη όλων των λοιπών. Η πληρεξούσια της αναιρεσί-βλητης ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως και την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από τα άρθρα 669 παρ. 2 ΑΚ, 1 Ν. 2112/1920 και 1 και 5 Ν. 3198/1955 προκύπτει ότι η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας αόριστου χρόνου είναι μονομερής αναιτιώδης δικαιοπραξία και συνεπώς το κύρος αυτής δεν εξαρτάται από την ύπαρξη ή την ελαττωματικότητα της αιτίας για την οποία έγινε, αλλά αποτελεί δικαίωμα του εργοδότη και του εργαζομένου. Η άσκηση όμως του δικαιώματος αυτού, όπως και κάθε δικαιώματος, υπόκειται στον περιορισμό του άρθρου 281 ΑΚ, δηλαδή της μη υπερβάσεως των ορίων που επιβάλλει η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος, η υπέρβαση δε των ορίων αυτών καθιστά άκυρη την καταγγελία, σύμφωνα με τα άρθρα 174 και 180 του ΑΚ. Εξάλλου, η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας από τον εργοδότη είναι άκυρη, ως καταχρηστική, όταν υπαγορεύεται από ταπεινά ελατήρια που δεν εξυπηρετούν τον σκοπό του δικαιώματος, όπως συμβαίνει στις περιπτώσεις που η καταγγελία οφείλεται σε εμπάθεια, μίσος ή έχθρα ή σε λόγους εκδικήσεως, συνεπεία προηγηθείσας νόμιμης, αλλά μη αρεστής στον εργοδότη, συμπεριφοράς του εργαζομένου, ή όταν γίνεται για οικονομικοτεχνικούς λόγους, δηλαδή για την αναδιοργάνωση της επιχειρήσεως του εργοδότη που καθιστά αναγκαία τη μείωση του προσωπικού, εφόσον οι λόγοι αυτοί είναι προσχηματικοί και υποκρύπτουν πράγματι μίσος, εμπάθεια ή κακοβουλία ή όταν είναι μεν πραγματικοί, αλλά δεν έγινε επιλογή των απολυομένων με αντικειμενικά κριτήρια (υπηρεσιακά ή κοινωνικά). Δεν συντρέχει, όμως, περίπτωση κατά χρηστικής καταγγελίας όταν δεν υπάρχει γι' αυτή κάποια αιτία, αφού, ενόψει των όσων εκτέθηκαν για τον αναιτιώδη χαρακτήρα της καταγγελίας και την άσκηση αυτής καθ' υπέρβαση των ορίων του άρθρου 281 ΑΚ, για να θεωρηθεί η καταγγελία άκυρη ως καταχρηστική, δεν αρκεί ότι οι λόγοι που επικαλέστηκε γι' αυτή ο εργοδότης ήταν αναληθείς ή ότι δεν υπήρχε καμία εμφανής αιτία, αλλά απαιτείται η καταγγελία να οφείλεται σε συγκεκριμένους λόγους - που πρέπει να επικαλεστεί και να αποδείξει ο εργαζόμενος - εξαιτίας των οποίων η άσκηση του σχετικού δικαιώματος του εργοδότη υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλει το άρθρο 281 ΑΚ. Εξάλλου, κατά την έννοια του άρθρου 559 αριθμ. 19 ΚΠολΔ η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση όταν στο αιτιολογικό, που συνιστά την ελάχιστο πρόταση του δικανικού συλλογισμού, δεν αναφέρονται διόλου ή αναφέρονται ανεπαρκώς τα πραγματικά περιστατικά στα οποία το δικαστήριο της ουσίας στήριξε την κρίση του επί ζητήματος με ουσιώδη επιρροή στην έκβαση

της δίκης και έτσι δεν μπορεί να ελεγχθεί αν στη συγκεκριμένη περίπτωση συνέτρεχαν οι όροι του κανόνα του ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόστηκε ή δεν συνέτρεχαν οι όροι εκείνου που δεν εφαρμόστηκε. Αντιθέτως, η απόφαση δεν στερείται από νόμιμη βάση όταν οι ανωτέρω ελλείψεις αφορούν στα πραγματικά ή νομικά επιχειρήματα των διαδίκων ή του δικαστηρίου και στην αναίρετικώς ανέλεγκτη εκτίμηση των αποδείξεων (άρθρο 561 παρ 1 ΚΠολΔ) και ειδικότερα στην ανάλυση και αξιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος, αρκεί αυτό να διατυπώνεται σαφώς. Ελλείψεις, ως προς την εκτίμηση των αποδείξεων ή την αιτιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος δεν συνιστούν ανεπαρκή αιτιολογία. Δηλαδή μόνο το τι αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε είναι ανάγκη να εκτίθεται στην απόφαση πλήρως και σαφώς και όχι γιατί αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε. Στην προκείμενη περίπτωση, το Εφετείο δέχθηκε ανελέγκτως, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση, τα εξής: <<Η ενάγουσα, η οποία τυγχάνει πτυχιούχος βοηθός μικροβιολόγου-παρασκευάστρια της Σχολής ΣΒΙΕ, στις 12-7-2001 προσλήφθηκε από τον εναγόμενο με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου προκειμένου να προσφέρει τις υπηρεσίες της ως βοηθός μικροβιολόγου-παρασκευάστρια στο μικροβιολογικό εργαστήριο που ο τελευταίος διατηρεί στο ..., επί της οδού Προς εκτέλεση της ως άνω συμφωνίας η ενάγουσα παρείχε τις υπηρεσίες της στον εναγόμενο με αντικείμενο πρωτίστως τις αιμοληψίες, αναλύσεις ούρων, αίματος και οιαδήποτε άλλη εργασία σχετική με την ως άνω ειδικότητά της μέχρι την 1-11-2005 που ο εναγόμενος κατήγγειλε την μεταξύ τους σύμβαση εργασίας. Από το χρόνο της πρόσληψής της η ενάγουσα παρείχε τις υπηρεσίες της στον εναγόμενο απασχολούμενη σύμφωνα με το συμβατικό ωράριο των βοηθών μικροβιολόγων-παρασκευαστριών που ήταν 30 ώρες εβδομαδιαίως για τη χειμερινή περίοδο και 27 και 1/2 ώρες εβδομαδιαίως για τη θερινή περίοδο.....Τέλος αποδείχθηκε ότι η ενάγουσα καθόν χρόνο απασχολείτο στον εναγόμενο από 12-7-2001 έως 1-11-2005, τέλεσε πολιτικό γάμο στις 9-9-2002 και στη συνέχεια στις 12-7-2003 θρησκευτικό. Ακολούθως τον Νοέμβριο του 2004 κατέστη έγκυος και στις 17-8-2004 γέννησε. Καθόλο το διάστημα της κυήσεώς της, επειδή παρουσιάστηκε επιπλοκή στην εγκυμοσύνη, παρέμεινε κλινήρης. Γι' αυτό έλαβε άδεια τοκετού και λοχείας από 27-2-2004 έως 31-3-2004 και από 14-6-2004 έως 2-12-2004 ήτοι 3 μήνες πριν το τοκετό και 3 και 1/2 μήνες μετά τον τοκετό, ήτοι για περισσότερο χρονικό διάστημα των 17 εβδομάδων που προβλέπεται με βάση το άρθρο 7 της από 23-5-2000 ΕΓΣΕΕ που κυρώθηκε με το άρθρο 11 του ν.2874/2000. Σημειωτέον ότι η εργαζόμενη μητέρα μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας δικαιούται επί 30 μήνες (ή 2 και 1/2 έτη) από της ημερομηνίας του τοκετού είτε να προσέρχεται στην εργασία της μια ώρα αργότερα, είτε να αποχωρεί από αυτή μια ώρα ενωρίτερα. Εναλλακτικά, εφόσον συμφωνεί ο εργοδότης, μπορεί το ημερήσιο ωράριο των μητέρων να ορίζεται μειωμένο κατά δύο ώρες ημερησίως τους πρώτους δώδεκα μήνες και κατά μια ώρα για 6 επί πλέον μήνες. Η διευκόλυνση αυτή της εργαζόμενης μητέρας έχει λάβει βασικά τη μορφή μειωμένου ωραρίου χωρίς όμως να μειώνονται αντίστοιχα οι αποδοχές της. Έτσι η ενάγουσα μετά το πέρας της άδειας μητρότητας (Δεκέμβριο 2004)

παρείχε καθημερινά την εργασία της στον εναγόμενο με μειωμένο όμως ωράριο όπως δικαιούνταν, και μάλιστα κατά δύο ώρες, αφού σ' αυτό συμφωνούσε και ο εναγόμενος μέχρι 17-8-2005, έκτοτε δε και για 6 μήνες επί μια ώρα ημερησίως. Όμως τόσο η εγκυμοσύνη της ενάγουσας όσο και η γέννηση του τέκνου της και οι συνέπειες της μητρότητας σχετικά με το χρόνο απασχόλησής της στον εναγόμενο, δηλαδή να μην εργάζεται για επτά περίπου μήνες και να λαμβάνει πλήρεις αποδοχές και στη συνέχεια να εργάζεται με μειωμένο ωράριο για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα και να μη μειώνονται αντίστοιχα και οι αποδοχές της, δημιούργησαν δυσαρέσκεια στον εναγόμενο και εμπάθεια στο πρόσωπό της, λαμβανομένου υπόψη ότι λόγω της ηλικίας της υπήρχε πιθανότητα να καταστεί έγκυος στο μέλλον, έτσι ώστε ο εναγόμενος να καταγγείλει με την από 25-10-2005 καταγγελία του τη σύμβαση εργασίας της ενάγουσας από 1-11-2005. Την κρίση του αυτή το δικαστήριο στηρίζει στην κατάθεση του μάρτυρα της ενάγουσας και επιβεβαιώνεται και από την ομολογία με τις προτάσεις του εναγομένου ο οποίος αναφέρει κατά λέξη "...στο ιατρείο μου απασχολώ δύο ακόμη βοηθούς μικροβιολόγου την ... και τη ..., οι οποίες είναι μητέρες δύο ανηλίκων παιδιών η κάθε μια και τις οποίες μάλιστα προσέλαβα μετά τη γέννηση αυτών", με την οποία εκτός των άλλων δηλώνει ότι με την πρόσληψη αυτών ήδη μητέρων είχε αποφύγει την ως άνω δυσάρεστη γι' αυτόν κατάσταση. Ενώ δεν αποδείχθηκε ότι η απόλυση της ενάγουσας οφείλεται σε οικονομοτεχνικούς λόγους και δη στα πλαίσια της τεχνικής αναδιοργάνωσης του ιατρείου του εναγομένου με την αγορά και εγκατάσταση ενός σύγχρονου βιοχημικού αναλυτή ο οποίος έχει τη δυνατότητα ταχύτατης και μαζικής και ταυτόχρονης ανάλυσης αίματος, ούρων και ανοσολογικών εξετάσεων και έκδοσης αποτελεσμάτων 100 περίπου εξετάσεων ταυτόχρονα σε μια ώρα και η ενημέρωση των αρχείων των πελατών έτσι ώστε η εγκατάσταση του μηχανήματος οδήγησε αναγκαία στην κατάργηση της μιας θέσεως βοηθού μικροβιολόγου, ενώ παράλληλα συνετέλεσε να μειωθούν οι δαπάνες του ιατρείου του εναγομένου όπως ο ίδιος ισχυρίζεται και κατέθεσε και ο μάρτυράς του. Διότι όπως αποδείχθηκε ο εναγόμενος κατήγγειλε τη σύμβαση εργασίας από 1-11-2005 με την από 25-10-2005 εξώδικο, ενώ όπως προκύπτει από το προσκομιζόμενο από τον εναγόμενο σχετικό δελτίο αποστολής (1801/10-11-2005) του ως άνω μηχανήματος η εγκατάστασή του (μηχανήματος) έγινε μετά τις 10-11-2005, ήτοι μετά την απόλυση της ενάγουσας. Έτσι ο εναγόμενος κατά το χρόνο κοινοποίησης (26-10-2005) της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας (βλ. υπ' αριθμ.... έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή ...) δεν γνώριζε στην πράξη τις επικαλούμενες δυνατότητες του ως άνω μηχανήματος και τη μη αναγκαιότητα απασχόλησης ενός ατόμου. Εξάλλου όπως προκύπτει από τα διδάγματα της κοινής πείρας απαιτείται ικανό χρονικό διάστημα να προσαρμοστεί κάποιος στα νέα δεδομένα και να εξάγει συμπεράσματα από τη λειτουργία ενός μηχανήματος και τη διαπίστωση από τη λειτουργία του της μη ύπαρξης ανάγκης απασχόλησης επί πλέον ενός ατόμου.

Συνεπώς η απόλυση της ενάγουσας σε σχέση με την χρησιμοποίηση του ως άνω μηχανήματος και τη διαπίστωση της μη αναγκαιότητας απασχόλησής της στις 25-10-2005 ήταν πρόωρη. Εξάλλου όπως είναι γνωστό για να παράγει το ως άνω μηχάνημα αποτελέσματα για 100 άτομα ημερησίως είναι απαραίτητη η τροφοδοσία του με τα αντίστοιχα υλικά και στοιχεία γεγονός που επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα απασχόλησης της ενάγουσας ως βοηθού μικροβιο-λογού, δεδομένου όπως η ίδια ισχυρίζεται για το ίδιο μηχάνημα παλαιού τύπου που είχε ο εναγόμενος, είχε εκπαιδευθεί ειδικά η ίδια να χειρίζεται, γεγονός για το οποίο δεν αντιλέγει ο εναγόμενος, και συνεπώς η πλέον κατάλληλη για να χειρίζεται το νέο μηχάνημα είναι η ενάγουσα. Επί πλέον αποδείχθηκε ότι η πελατεία του εναγομένου ήταν συνεχώς αυξανόμενη αφού μετά το έτος 2003 μεταφέρθηκε σ' αυτόν και η πελατεία του μικροβιολογικού εργαστηρίου του ιατρού ..., λόγω συνταξιοδότησης του τελευταίου, και ο εναγόμενος αναγκάστηκε επί πλέον να προσλάβει και την κ... ως τρίτη παρασκευάστρια και να μισθώσει και διπλανό του ήδη υπάρχοντος ιατρείου του ακίνητο περίπου 200 τ.μ για την εξυπηρέτηση των αναγκών του, και προφανώς η αγορά του ως άνω μηχανήματος ήταν απόρροια της μεγάλης αύξησης της πελατείας του. Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω η καταγγελία της σύμβασης εργασίας της ενάγουσας έγινε για λόγους εμπάθειας στο πρόσωπό της και ως εκ τούτου είναι άκυρη και καταχρηστική...". Με βάση τις παραδοχές αυτές, το Εφετείο έκρινε βάσιμη την ένδικη αγωγή της ήδη αναιρεσίβλητης, με την οποία ζήτησε να αναγνωρισθεί άκυρη, ως καταχρηστική, η γενόμενη από τον αναιρεσείοντα καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της, και, κατά παραδοχή της εφέσεώς της, εξαφάνισε την απόφαση του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου, που έκρινε διαφορετικά. Με αυτά που δέχθηκε το Εφετείο διέλαβε στην απόφασή του, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας επαρκείς και σαφείς αιτιολογίες, που καθιστούν εφικτό τον αναιρετικό έλεγχο της εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 281 ΑΚ. την οποία δεν παραβίασε εκ πλαγίου. Καθόσον, ειδικότερα, καταφάσκουν προς το πραγματικό της εν λόγω ουσιαστικής διατάξεως, οι παραδοχές του δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου, ότι η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της αναιρεσίβλητης έγινε για λόγους εμπάθειας στο πρόσωπό της και ως εκ τούτου είναι άκυρη, ως καταχρηστική, ήτοι αυτή οφείλεται σε λόγους δυσαρέσκειας και εμπάθειας του αναιρεσείοντος εργοδότη προς το πρόσωπό της, που δημιούργησαν σ' εκείνον η εγκυμοσύνη της και η γέννηση του τέκνου της, που ως συνέπεια είχαν, μολοντί δεν εργάζονταν επί επτά μήνες, κατά το χρονικό διάστημα από 27-2-2004 έως 31-3-2004 και από 14-6-2004 έως 2-12-2004 κατά το οποίο λόγω επιπλοκής της εγκυμοσύνης της παρέμεινε κλινήρης και έλαβε άδεια τοκετού και λοχείας, πληρωνόταν κανονικά χωρίς μείωση των αποδοχών της, ή στη συνέχεια εργαζόταν με μειωμένο ωράριο κατά το χρονικό διάστημα από το Δεκέμβριο 2004 έως 25-10-2005, λάμβανε πλήρεις αποδοχές, ενόψει και του ότι λόγω της ηλικίας της υπήρχε πιθανότητα να καταστεί έγκυος στο μέλλον. Δεν ήταν δε αναγκαίο, για την πληρότητα της αιτιολογίας της αποφάσεώς του, ως προς το ουσιώδες αυτό ζήτημα, να διαλάβει το Εφετείο και για ποιους λόγους η ανωτέρω εμπάθεια και δυσαρέσκεια του αναιρεσείοντος εκδηλώθηκε μετά την

πάροδο 2 και 1/2 μηνών από τη λήξη της ενιαυσίας προστασίας μετά τον τοκετό που απολάμβανε η αναιρεσίβλητη σύμφωνα με το αρθρ.15 παρ.1 του ν.1483/1984 από τυχόν απόλυσή της, ούτε γιατί, αντί ο αναιρεσειών να προβεί σε καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της αμέσως μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, συμφώνησε να απασχολείται με μειωμένο ωράριο κατά δύο ώρες και επί ένα έτος, με πλήρεις αποδοχές, διότι οι ελλείψεις αυτές ανάγονται στην ανάλυση, στάθμιση και αξιολόγηση του πορίσματος που εξήγαγε το Δικαστήριο της ουσίας από την εκτίμηση των αποδείξεων, αναφορικώς με το ανωτέρω ουσιώδες ζήτημα, της καταχρηστικότητας της γενόμενης καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας της αναιρεσίβλητης, οι οποίες δεν θεμελιώνουν τον ως άνω λόγο αναίρεσης, αφού το πόρισμα του Εφετείου, ως προς το ζήτημα αυτό, εκτίθεται με σαφήνεια. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί ο τρίτος λόγος αναίρεσης, κατά το δεύτερο μέρος του, ως αβάσιμος. Κατά τη γνώμη όμως ενός μέλους του Δικαστηρίου αυτού και ειδικότερα του Αρεοπαγίτη Αντωνίου Αθηναίου, το Εφετείο διέλαβε στην απόφασή του ανεπαρκείς και ασαφείς αιτιολογίες που δεν επιτρέπουν τον αναιρετικό έλεγχο της ορθής ή μη εφαρμογής του άρθρου 281 του ΑΚ. Ειδικότερα, ενώ γίνεται δεκτό, κατά τη μειοψηφούσα άποψη, ότι ο αναιρεσειών κατήγγειλε τη σύμβαση εργασίας της αναιρεσίβλητης από δυσaráσκεια και εμπάθεια στο πρόσωπό της, επειδή η τελευταία απέκτησε τέκνο και μετά τον τοκετό, μολονότι δεν εργάζονταν επί επτά μήνες, πληρωνόταν κανονικά και ακολούθως εργάζονταν με μειωμένο ωράριο και λάμβανε πλήρεις αποδοχές για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, δεν αναφέρεται τίποτε, ούτε δίνεται οποιαδήποτε εξήγηση για τους λόγους που η ανωτέρω εμπάθεια και δυσaráσκεια ως του αναιρεσειόντος εκδηλώθηκε μετά πάροδο 2 και 1/2 μηνών από τότε που έληξε η προστασία που απολάμβανε η αναιρεσίβλητη από το νόμο, του ενός έτους, από τυχόν απόλυση της ως νέας μητέρας, δηλαδή από 17-8-2005, ενώ η απόλυσή της έλαβε χώρα κατά τις παραδοχές της προσβαλλομένης, στις 1-11-2005, επίσης δεν εξηγείται γιατί αντί να την απολύσει ο αναιρεσειών αμέσως μετά το ως άνω χρονικό σημείο, συμφώνησε να απασχολείται αυτή με μειωμένο ωράριο κατά δύο ώρες και επί ένα έτος, με πλήρεις αποδοχές, κατάσταση που διάρκεσε μέχρι την καταγγελία της σύμβασης εργασίας της, ενώ θα μπορούσε να την είχε απολύσει αμέσως μετά τη λήξη του χρόνου της ως άνω προστασίας του νόμου, ή να επιλέξει την επίσης νόμιμη λύση να εργάζεται αυτή με μειωμένο ωράριο κατά μια ώρα και για μεγαλύτερο βέβαια χρονικό διάστημα, όπως αυτά τα διαστήματα αναφέρονται στις προεκτε-θείσες παραδοχές της προσβαλλομένης, λαμβάνοντας και πάλι πλήρεις αποδοχές, ώστε και στις δύο αυτές περιπτώσεις να έχει αποφύγει τις δυσμενείς γι' αυτόν συνέπειες της απασχόλησής της με μειωμένο ωράριο αλλά με πλήρεις αποδοχές. Οι πιο πάνω ελλείψεις καθιστούν ασαφές το αποδεικτικό πόρισμα, αφού δεν μπορεί έτσι να ελεγχθεί αν η ιδιότητα και μόνο ως νέας μητέρας της αναιρεσίβλητης, καθώς και οι επακολουθήσασες συνέπειες από το γεγονός αυτό για τον αναιρεσειόντα, όπως τις δέχεται το Εφετείο, ήταν ικανές να προκαλέσουν εμπάθεια και αίσθημα δυσaráσκειας στον αναιρεσειόντα και συνακόλουθα αν ο τελευταίος κατήγγειλε τη σύμβασή του, εξαιτίας των

συναισθη-μάτων αυτών. Σημειώνεται ότι η μη απόδειξη των επικαλούμενων από τον αναιρεσιόντα λόγων απολύσεως της αναιρεσίβλητης, δεν ασκεί οποιαδήποτε επιρροή στην ύπαρξη της επικαλούμενης από την εργαζόμενη καταχρηστικής απολύσεως, διότι, ενόψει του αναισιώδους χαρακτήρα της καταγγελίας, ο εργαζόμενος πρέπει να επικαλεστεί και αποδείξει τους λόγους που καθιστούν καταχρηστική την απόλυσή του. Κατόπιν αυτών, ο σχετικός από το άρθρο 559 αριθ. 19 του ΚΠολΔ τρίτος λόγος της αναιρέσεως, κατά το δεύτερο μέρος του, έπρεπε, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, να γίνει δεκτός ως βάσιμος και να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση. Περαιτέρω όμως δεν τίθεται θέμα ασαφούς αιτιολογίας της προσβαλλομένης, υπό την έννοια της ενδοιαστικής διατύπωσης, από την παραδοχή της "λαμβανομένου υπόψη ότι λόγω της ηλικίας της υπήρχε πιθανότητα να καταστεί έγκυος και στο μέλλον", καθόσον δεν πρόκειται για ενδοιαστική διατύπωση, αλλά για πληρέστερη αιτιολόγηση της κρίσης της περί της δημιουργίας στον εναγόμενο (αναιρεσιόντα) δυσaráσκειας και εμπάθειας για το πρόσωπο της ενάγουσας (αναιρεσίβλητης), η οποία να τον οδήγησε στην καταχρηστική απόλυσή της, από το γεγονός ότι αυτή έγινε μητέρα με όλες τις συνέπειες που θα είχε αυτή η εξέλιξη ως προς τον τρόπο παροχής της εργασίας της και λήψης των αποδοχών της για σημαντικό χρονικό διάστημα.

Συνεπώς, η σχετική αιτίαση από τον αριθμό 19 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ. που διαλαμβάνεται στον ως άνω τρίτο λόγο αναίρεσης, και κατά το τρίτο μέρος του, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Επίσης, και η άλλη αιτίαση, που διαλαμβάνεται στον ανωτέρω λόγο και κατά το πρώτο μέρος του, περί έλλειψης νόμιμης βάσης της προσβαλλομένης απόφασης (έλλειψη νόμιμης αιτιολογίας την αποκαλεί ο αναιρεσιώντα) από την παραδοχή της ότι η αναιρεσίβλητη έλαβε άδεια τοκετού και λοχείας επί 3 μήνες πριν από τον τοκετό και 3 και 1/2 μήνες μετά από αυτόν και στη συνέχεια ότι δεν εργάστηκε αυτή επί επτά μήνες και λάμβανε αποδοχές, ενώ στην πραγματικότητα αυτός της κατέβαλε αποδοχές ενός μήνα το δε υπόλοιπο χρονικό διάστημα επιδοτήθηκε από το ΙΚΑ, είναι απορριπτέα ομοίως ως απαράδεκτη, ως πλήττουσα την αναιρετικώς ανέλεγκτη εκτίμηση των αποδείξεων.

Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ. αρ.19, ως "ζητήματα" επί των οποίων η απουσία πλήρους ή ανεπαρκούς ή αντιφατικής αιτιολογίας ιδρύει λόγο αναίρεσης νοούνται οι αυτοτελείς ισχυρισμοί που τείνουν στη θεμελίωση ή κατάλυση ασκηθέντος ουσιαστικού δικαιώματος, είτε ως επιθετικού, είτε ως αμυντικού μέσου, όχι δε τα απλά πραγματικά ή νομικά επιχειρήματα, τα οποία προβάλλουν οι διάδικοι προς υποστήριξη των απόψεών τους, καθώς και η άρνηση της αγωγής. Εξάλλου, κατά την έννοια της ως άνω διάταξης, λόγος αναιρέσεως για έλλειψη νόμιμης βάσης της αποφάσεως ιδρύεται, όταν δεν προκύπτουν σαφώς από το αιτιολογικό της τα περιστατικά τα αναγκαία για την κρίση στη συγκεκριμένη περίπτωση ως προς τη συνδρομή των νόμιμων όρων και προϋποθέσεων της διατάξεως που εφαρμόστηκε ή για τη μη συνδρομή τους, που αποκλείει την εφαρμογή της, καθώς και όταν η

απόφαση έχει ελλειπίες ή αντιφατικές αιτιολογίες στο νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών τα οποία έγιναν δεκτά και έχουν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης. Ανεπάρκεια δε και ασάφεια αιτιολογιών υπάρχει και όταν το αποδεικτικό πόρισμα δεν διατυπώνεται με βεβαιότητα, αλλ' ενδοιαστικά. Η κατά την πορεία όμως του συλλογισμού του δικαστηρίου χρήση των όρων "προφανώς ή προδήλως" δεν κλονίζει το πόρισμα αυτό ως προϊόν πλήρους δικανικής πεποιθήσεως, και συνεπώς στην περίπτωση αυτή η αιτιολογία είναι επαρκής και όχι ενδοιαστική. Στην προκειμένη περίπτωση, ο αναιρεσείων με το δεύτερο λόγο της αναίρεσης, από τον αριθμό 19 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ., και κατά το πρώτο και τρίτο μέρος του, φέγει την προσβαλλομένη απόφαση για ασαφή και ελλιπή αιτιολογία λόγω της ενδοιαστικής διατύπωσης αφενός από την παραδοχή της "προφανώς η αγορά του ως άνω μηχανήματος ήταν απόρροια της μεγάλης αύξησης της πελατείας του" αφενός, και αφετέρου από την άλλη παραδοχή της "η από 25-10-2005 καταγγελία της σύμβασης εργασίας ήταν πρόωρη". Ο λόγος όμως αυτός είναι απορριπτέος προεχόντως ως απαράδεκτος, καθόσον οι παραδοχές αυτές εντάσσονται στους ισχυρισμούς του αναιρεσείοντος περί του ότι η απόλυση της αναιρεσίβλητης δεν έγινε από λόγους δυσαρέσκειας και εμπάθειας στο πρόσωπό της, αλλά από λόγους οικονομοτεχνικούς οι οποίοι όμως, όπως προεκτέθηκε, συνιστούν άρνηση της αγωγής και ως εκ τούτου δεν αποτελούν ουσιώδες ζήτημα που ασκεί επίδραση στην έκβαση της δίκης. Επειδή, με το πρώτο λόγο της αναίρεσεως, που αληθώς στηρίζεται μόνο στον αριθμό 8 του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ. και όχι και στον αριθμό 1 του ως άνω άρθρου, αποδίδεται στο Εφετείο η αιτίαση, ότι έλαβε υπόψη του ισχυρισμό-αγωγική βάση που δεν διαλαμβάνονταν στην αγωγή, ότι δηλαδή ότι το Εφετείο προχώρησε στην έρευνα λόγου ακυρότητας της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για λόγους οικονομοτεχνικούς χωρίς να έχει προβληθεί ο λόγος αυτός από την αναιρεσίβλητη στην αγωγή της και ειδικότερα γιατί δέχθηκε επί πλέον ότι η καταγγελία της σύμβασης εργασίας της δεν οφείλονταν σε οικονομοτεχνικούς λόγους. Όμως, όπως προκύπτει από την παραδεκτή επισκόπηση της ένδικης αγωγής, δεν περιλαμβάνονταν στο περιεχόμενο αυτής τέτοιος ισχυρισμός-αγωγική βάση, ενόψει του ότι ο ως άνω ισχυρισμός δεν συνιστά στοιχείο της αγωγής αλλά άρνηση αυτή και ως εκ τούτου δεν αποτελεί "πράγμα". Επομένως πρέπει να απορριφθεί ο λόγος αυτός ως αβάσιμος.

Επειδή, ως διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο για την εξειδίκευση των αόριστων νομικών εννοιών και για την έμμεση απόδειξη κρίσιμων γεγονότων ή την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων που προσκομίστηκαν. Εξάλλου, κατά τη σαφή έννοια του άρθρου 559 αριθ. 1 εδ. β' ΚΠολΔ, η παραβίαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας ιδρύει λόγο αναίρεσεως, μόνο αν αυτά αφορούν την ερμηνεία κανόνων δικαίου ή την υπαγωγή των

πραγματικών γεγονότων σ' αυτούς, δηλαδή όταν το δικαστήριο χρησιμοποιεί εσφαλμένα ή παραλείπει εσφαλμένα να χρησιμοποιήσει διδάγματα της κοινής πείρας για να βρει την έννοια κάποιου κανόνα δικαίου ή να υπαγάγει σ' αυτόν τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς, όχι δε και όταν χρησιμεύουν για την εξακρίβωση από το δικαστήριο της ύπαρξης πραγματικών περιστατικών ή προς εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων που προσκομίστηκαν, γιατί στην περίπτωση αυτή πρόκειται για εκτίμηση πραγμάτων, η οποία είναι αναίρετικώς ανέλεγκτη. Στην προκείμενη περίπτωση, ο αναιρεσείων με τον δεύτερο λόγο αναίρεσης από το άρθρο 559 αριθ. 1 εδ. β' ΚΠολΔ και κατά το δεύτερο μέρος του, προβάλλει την αιτίαση ότι το Εφετείο παραβίασε τα διδάγματα της κοινής πείρας, με το να δεχτεί ότι αυτός δεν γνώριζε στην πράξη τις επικαλούμενες δυνατότητες του μηχανήματος του βιοχημικού αναλυτή και τη μη αναγκαιότητα απασχόλησης ενός ατόμου στηρίζοντας την κρίση του ότι η εγκατάσταση αυτού στο ιατρείο του έγινε 10 ημέρες από την απόλυση της αναιρεσίβλητης, καθόσον α) το μηχάνημα αυτό δεν αγοράσθηκε υπό δοκιμή και ως εκ τούτου ήταν γνωστές εκ των προτέρων οι δυνατότητές του, β) πριν από την αγορά ενός ιατρικού μηχανήματος προηγείται αναλυτική ενημέρωση και παρουσίαση από την προμηθεύτρια εταιρία και τους ιατρικούς επισκέπτες με συνέπεια να είναι γνωστά τα δεδομένα του και γ) η προμήθεια ενός τέτοιου μηχανήματος δαπανηρού προϋποθέτει αναγκαίως σοβαρή έρευνα της αγοράς κατά την οποία το πρωταρχικό στοιχείο που ελέγχεται είναι οι δυνατότητες του μηχανήματος. Με το περιεχόμενο όμως αυτό ο πιο πάνω λόγος αναίρεσεως και κατά το εκτεθέν μέρος του, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, διότι η επικαλούμενη παραβίαση των διδαγμάτων κοινής πείρας δεν αφορά την ερμηνεία κανόνα δικαίου, τους οποίους ούτε επικαλείται ο αναιρεσείων, αλλά αφορά την εκτίμηση των αποδείξεων για την εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 11-6-2009 αίτηση για αναίρεση της 788/2008 απόφασης του Εφετείου Λάρισας. Και

Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης, τα οποία ορίζει στο ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1.800) Ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 12 Οκτωβρίου 2010.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 23 Νοεμβρίου 2010.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

